2030

TAMPEREEN SEUDULLA

2/2022

KESTÄVÄÄ JA TOIMIVAA ARKEA

IDA HULKKO: KUN PAINEET POISTUIVAT, ILO UINTIIN PALASI 14

JANICA BRANDER: PAHIMMALTA HAISEE PIITTAAMATTOMUUS 21

RUSKON LABORATORIOSSA TUTKITAAN VUODESSA TUHANSIA VESINÄYTTEITÄ 22

NÄIN SEURAAT SÄHKÖN-KULUTUSTASI 27

Miksi biojätteen lajittelu olisi vaikeaa?

Tätä ihmettelee nokialainen Elina Ahola, joka omakotitaloon muutettuaan tilasi heti biojätteen keräysastian. Biojätteen keräysvelvoite koskee pian myös taajamien omakotitaloasukkaita. 8

2030

KESTÄVÄÄ JA TOIMIVAA ARKEA

Kuva: Laura Vesa

"Kun opettelee, homma alkaa sujua"

– Mitään vaikeaahan lajittelemisen ei ole, ihmettelevät Harri Haapaniemi ja Elina Ahola biojätteen suurta osuutta kotitalouksien sekajätteessä.

08

HUOMINEN ON NYT

Typpipäästöt kuriin!

Sulkavuoren keskuspuhdistamon käyttöönoton myötä jäteveden käsittely Tampereen seudulla tehostuu. Jätevesien aiheuttama typpikuormitus Pyhäjärvessä ja sen alapuolisessa vesistössä vähenee puhdistamon uusimman tekniikan ansiosta **lähes 70 prosenttia**.

→ Lue lisää veden laadun tarkkailusta sivulta 22.

Typen kokonaiskuormitus vesistöissä 2010–2020 ja ennuste 2026*
Kg/d, Tampereen seudun yhteistarkkailualue (Pyhäjärvi, Rautavesi-Kulovesi)

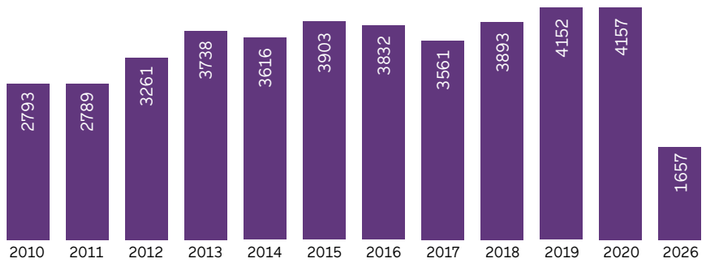

*Puhdistamo toiminnassa täydellä teholla.
Lähde: 2010–2020 KVVY Tutkimus Oy. Tampereen Seudun yhteistarkkailu vuonna 2020.
Vuoden 2026 ennuste, Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy

TÄSSÄ NUMEROSSA

2/2022

04 Pääkirjoitus: Yhteiskunnan palveluksessa

05 Mun paikka: Kahdenlaisia vesilahtelaisia

06 Ahaa! Tärppejä arjen tueksi

13 Gallup: Lajitteletko biojätteet?

16 Puhtaampi huominen: "Vehreämpi metropoli"

19 Kestävästi: Voiko pysäköinnillä pelastaa maailman?

20 Verkostoni: Veeti kehittää liityntäpysäköintiä

21 Kulmilla: Pahimmalta haisee piittaamattomuus

22 Eturivissä: Tutkittua vettä

Kuva: Laura Vesa

14 "Minulle on ollut tärkeää oivaltaa, että vaikka urheilu on tärkeää, se ei ole koko identiteettini", sanoo huippu-uimari Ida Hulkko.

Kuva: Sanni Helenius

16 "Kaiken ei tarvitse olla omassa kunnassa, vaan hyvien yhteyksien päässä." Anu Salminen

24 Me ja maailma: Näin perustat oman aurinkovoimalan

25 Asiakkaalle: Jäteveden puhdistusta ympäristön hyväksi

26 Sujuvasti: Uutisia toimivan arjen kulisseista

30 Finnparkilta päivää: Tekninen asiantuntija Lassi Aro liputtaa liputtomuutta

31 Historiaa tekemässä

2030

Me, tämän lehden julkaisijat, tuotamme palvelujen ja ratkaisujen verkostoa, jonka varaan sinun ja perheesi on hyvä luoda kestävää, sujuvaa arkea – nyt ja pitkälle tulevaisuuteen.
JULKAISIJAT: Tampereen Sähkölaitos, Tampereen Vesi, Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo, Pirkanmaan Jätehuolto, Finnpark ja Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä. Julkaisijat ovat Tampereen kaupunkiseudun kaupunkien ja kuntien omistamia toimijoita. **PÄÄTOIMITTAJA:** Harri Kallio, Pirkanmaan Jätehuolto Oy, harri.kallio@pjhoy.fi **KONSEPTI JA TUOTANTO:** Viestintätoimisto Selander & Co., Saara Ignatius, saara.ignatius@viestintaselander.fi **ULKOASU:** Marker Creative **PAINO:** PunaMusta Oy **PAINOS:** noin 203 000 kpl **KANSIKUVA**: Laura Vesa **TAKAKANNEN KUVA:** Laura Vanzo / Visit Tampere **JULKINEN TIEDOTE:** Jaetaan kaikkiin Tampereen, Nokian, Ylöjärven, Kangasalan, Lempäälän, Pirkkalan, Oriveden ja Vesilahden kotitalouksiin. **ISSN** 2669-8595 (painettu) **ISSN** 2670-0352 (verkkojulkaisu) **LEHTI VERKOSSA:** www.2030-lehti.fi **JULKAISTU:** Marraskuussa 2022

Painotuotteet 4041 0819
ClimateCalc CC-100084/FI
Punamusta Magazine

Pirkanmaan Jätehuollon toimitusjohtaja Harri Kallio kuvattiin Tampereen Tallipihalla, sekä luonnon että kaupungin tuntumassa.

Kuva: Rami Marjamäki

Yhteiskunnan palveluksessa

Julkisesti omistetut ja infrastruktuuriamme kehittävät yhtiöt ovat merkitykseltään enemmän kuin niiden nimet antavat ymmärtää. Kuntien yhteistyö maankäytön, energian, vesihuollon, jätehuollon ja joukkoliikenteen toteuttajina on yhteiskunnan kohtaamien haasteiden kannalta oleellista. Ilmastonmuutoksen, luontokadon ja ylikulutuksen hillitseminen edellyttävät määrätietoista politiikkaa ja tekemistä. Lisäksi huoli huoltovarmuudesta on Venäjän sotatoimien seurauksena noussut aiempaa paremmin kaikkien tietoisuuteen.

Hyvin hoidetut ja näkemyksellisesti kehitetyt palvelut helpottavat asukkaiden arkea, vastaavat yhteiskunnan kohtaamiin haasteisiin, mahdollistavat yritysten kehittämisen ja ovat kustannustehokkaita. Tampere ja Tampereen seutu ovat tässä työssä onnistuneet hyvin.

Pirkanmaan Jätehuollon toimintamalli perustuu kotona tehtävään lajittelutyöhön, palvelujen kilpailutukseen, osaaviin yrityksiin, yhteistyöhön, optimoituihin investointeihin ja kustannustehokkaaseen kokonaisuuden hallintaan. Jos joku keskeinen osa kokonaisuudesta pitäisi nostaa esille, se on onnistuminen biojätteen lajittelussa. Biojätteestä saadaan tuotettua huoltovarmuuden kannalta tärkeää biokaasua muun muassa jäteautojen käyttöön sekä lannoitteita maanviljelykseen.

> Kun biojäte ei enää sotke sekajätettä, voidaan sitäkin käsitellä laitosmaisesti ja parantaa kierrätystä.

Kun biojäte ei enää sotke sekajätettä, voidaan sitäkin käsitellä laitosmaisesti ja parantaa kierrätystä. Kotona tehdyllä lajittelulla voi arjessaan pienellä vaivalla tehdä isoja asioita kierrätyksen ja huoltovarmuuden hyväksi.

Jäteyhtiön syksyn teemana onkin neljä B:tä: biolajittelu, Biomylly, BIG-biokaasu ja bees (mehiläiset). Tammerkosken Konsulinsaaressa meillä on ollut kesän ajan tuhansia mehiläisiä turvaamassa kaupunkikasvien lisääntymistä. Hunajaakin tuli tuotettua noin 60 kiloa.

Lajittelu – pieni vaiva ja iso merkitys!

Harri Kallio
toimitusjohtaja, Pirkanmaan Jätehuolto

Mun paikka

Mariisa Veijalainen perheineen, Laukon kartano, Vesilahti, 11.9.2022

Kuva: Marjaana Malkamäki

”On kahdenlaisia vesilahtelaisia...”

Mariisa Veijalaiselle Laukon kartano on merkityksellinen monella tapaa. Hänen partiolippukuntansa kantaa nimeä Valkohännät, mikä viittaa valkohäntäpeuroihin. Kaikki Suomen peurat polveutuvat alle kymmenestä yksiköstä, jotka 1930-luvulla tuotiin laivalla Amerikasta Laukon kartanolle. ”On kahdenlaisia vesilahtelaisia: peurakolarin ajaneita ja niitä, jotka eivät vielä ole ajaneet sitä. Kuulun ensimmäiseen ryhmään.”

Mariisan ja Henrin hääkuvat otettiin Laukon kartanolla muutama vuosi sitten. Kartanon monipuolinen tarjonta saa Mariisalta kehuja: ”Kartanon laaja pihapiiri ja maalaismaisemat saavat olon rauhalliseksi. Keikkafiilikseen taas pääsee kesäisin, esiintyjävalikoimaa on paljon. Taidettakin on.”

”Lähimatkailu Tampereen seudulla on meille tärkeää. Kahden pienen lapsen rytmien vuoksi pidemmät matkat voivat olla haastavia.”

TUTUSTU TAMPEREEN SEUDUN KEHITYSTYÖHÖN SIVULLA 16.

Joko energiansäästövinkit väsyttävät?
Näin onnistut helposti

Lokakuussa alkaneessa ja koko lämmityskauden jatkuvassa Astetta alemmas -kampanjassa kannustetaan jokaista tekemään konkreettisia energiansäästötoimia. Kampanjan tavoitteena on saada vähintään 75 % suomalaisista säästämään energiaa ja saavuttaa pysyvästi alhaisempi energiankulutus.

Astetta alemmas on Motivan, Energiaviraston, työ- ja elinkeinoministeriön, valtioneuvoston kanslian, ympäristöministeriön ja Sitran yhteistyökampanja.

HUOMIOI VÄHINTÄÄN NÄMÄ:
- **Astetta alempi huonelämpötila**
- **Astetta kevyempi kaasujalka**
- **Astetta lyhyempi suihku**
- **Astetta vähemmän viihde-elektroniikkaa**

Lähde: Motiva

Hurmaavan surmaava kulutus puhuttaa taas

Kuva: Puhujatori

Frank Martela

Ylikulutus näkyy niin Suomessa kuin maailmalla, jonne me suomalaisetkin olemme ulkoistaneet merkittävän osan ylikulutuksen haitoista. Jos kaikki eläisivät kuin suomalaiset, luonnonvarojen tarpeiden kattamiseksi tarvittaisiin 3,6 maapalloa.

Tänä vuonna tapahtumassa ovat keskustelemassa Eetti ry:n vastuullisuusasiantuntija ja tietokirjailija **Anniina Nurmi** sekä filosofi, tietokirjailija ja hyvinvoinnin dosentti **Frank Martela**.

Järjestäjät: Ekokumppanit Oy, Pirkanmaan Jätehuolto Oy ja Tampereen seudun työväenopisto.

HURMAAVAN SURMAAVA KULUTUS
Sampola, juhlasali
pe 25.11. klo 18–20
Tai seuraa livenä Ekokumppanien YouTubessa.

Ota seurantaan!

Tampereen maankäytön ja kaupunkiympäristön uudistumisesta kiinnostuneille on tarjolla tietoa varsin asukasystävällisesti @muuttuvatampere -Instagram-tilillä.

YKSI VIRKE

MITÄ TARKOITTAA VEGAANI?

Vegaani on henkilö, joka ei syö mitään eläinkunnasta peräisin olevia elintarvikkeita, kuten lihaa, kalaa, munia tai maitotuotteita, ei osta eläinperäisiä vaatteita, kuten nahkaa ja villaa, eikä tue muitakaan palveluita, jotka perustuvat eläinten hyväksikäyttöön.

Vegaanin yhdellä virkkeellä kuvaili ***Jaakko Perttunen*** *Vegaaniliitto ry:n Tampereen paikallisryhmästä.*

Syö hyvin etänäkin

Tutkimusten mukaan pitkään jatkunut etätyö voi aiheuttaa hallaa terveydelle ja etenkin painonhallinnalle. Jos teet paljon etätyötä, mieti lounastaminen huolellisesti. Hyvät ruokavalinnat pitävät virkeänä ja edistävät työskentelyä.

Säilytä ateriarytmi ja muista pitää kunnon lounastauko. Rauhoita ruokailu ja kahvitauko työasioista ja sosiaalisesta mediasta, anna aivojen levätä. Syö sopivasti, kohtuullista annoskokoa. Muista juoda vettä, satsata kasviksiin ja hyödyntää lautasmallia. Nauti.

Lähde: sydan.fi

Lumi ei ole retkeilyn esteenä

Jos mielit metsään talvella, tärkeintä on pysyä lämpimänä. Kerrospukeudu, kerrospukeudu ja kerrospukeudu. Talviretkelle lähtevän on syytä huomioida lisäksi muutama turvallisuusseikka.

Pakkaa mukaan paperinen kartta ja kompassi. Älypuhelimien akunkesto voi olla heikkoa pakkaslukemilla ja kuuluvuutta ei ole kaikkialla.

Tarkista jäätilanne järvenjäälle suunnattaessa. Varsinkin alkutalvesta pientenkin lampien jäät voivat olla petollisia.

Joulukuussa aurinko laskee Etelä-Suomessa jo varhain iltapäivällä. Retken voi ajoittaa valoisiin tunteihin, ja hyvä otsalamppu auttaa paljon.

Lähde: Luontoon.fi

HYVÄ ME!

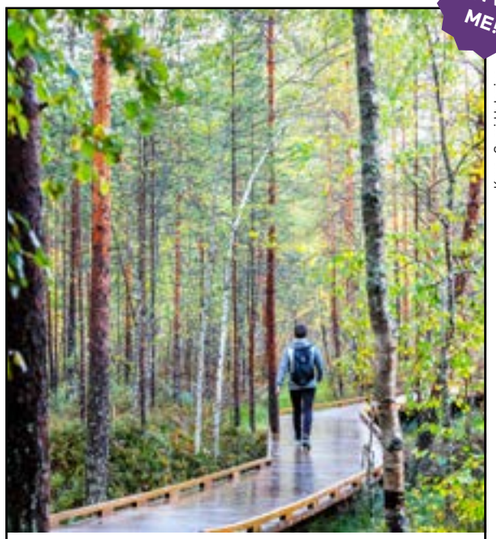

Kuva: Sami Helenius

Tampere haluaa säilyttää luonnon lumon kaupungissakin

Tampereen kaupungin LUMO-ohjelman tarkoitus on ehkäistä luontokatoa. Se tähtää luonnon monimuotoisuuden vaalimiseen kasvavassa kaupungissa ja tiivistyvässä kaupunkirakenteessa myös suojelualueiden ulkopuolella ja kaupunkilaisten lähiympäristöissä.

LUMO-ohjelman tavoitteet vuoteen 2030 mennessä ovat:
- Kaupunkiluonto on monimuotoista ja ilmastonmuutokseen sopeutuvaa.
- Uhanalaiset luontotyypit ja lajit on turvattu.
- Ekologiset verkostot ovat toimivia ja kattavia.
- Vesistöjen ja pienvesien tila on hyvä ja niiden eliöstö monimuotoista ja elinvoimaista.
- Haitallisten vieraslajien torjunta on tehokasta ja toimivaa.
- Asukkaat ja yhteisöt tuntevat lähiluontonsa arvot ja haluavat toimia niiden hyväksi.

Tavoitteita toteutetaan 112 toimenpiteellä.

→ Lue lisää LUMO-ohjelmasta:

Vain parin euron ympäristö-investointi

Omakotitalon oman biojäteastian hankkiminen on **Elina Aholan** ja **Harri Haapaniemen** mielestä helppo ja edullinen ympäristöteko.

Teksti: Mari Vehmanen / **Kuvat:** Laura Vesa

Elina Ahola ja Harri Haapaniemi pilkkovat oman pihan omenia kuivattaviksi. Heille kertyy biojätettä noin kolme pussia viikossa. Pari euroa biojäteastian tyhjentämisestä on heidän mukaansa mitätön summa asumisen muihin kuluihin verrattuna.

Kuoret ja siemenkodat sujahtavat paperiseen pussiin, kun **Elina Ahola** ja **Harri Haapaniemi** pilkkovat keittiössään oman kotipihan omenoita kuivattaviksi. Pian on aika lähteä iltalenkille Pilvi- ja Miisa-koirien kanssa. Samalla on hyvä hetki tipauttaa täysi pussukka portinpielen biojäteroskikseen.

Pariskunta on asunut omakotitalossa Nokialla reilut kolme vuotta, ja yhtä pitkään heillä on ollut oma biojäteastia. Sen hankkiminen oli Elinan ja Harrin mukaan helppo päätös.

– Ei olisi tullut mieleenkään lopettaa biojätteiden lajittelemista omakotitaloon muuttamisen jälkeen. Kierrättämisestä oli jo tullut rutiinia aiemmin kerrostalossa asuessa.

Biojätteen lisäksi Elina ja Harri lajittelevat metalli-, lasi-, kartonki- ja paperiroskat.

– Kaikille eri lajeille ei mahdu isoa astiaa tähän keittiön jätevaunuun. Lasi ja kartonki vievät eniten tilaa, joten niitä varastoimme kellariin odottamaan jätepisteeseen viemistä. Mutta keinot kyllä löytyvät, kun on kiinnostusta, Elina sanoo.

Keittiön biojätepussi täyttyy keskimäärin kolmesti viikossa hedelmien ja vihannesten kuorista, kahvinporoista sekä muusta arkisesta biojätteestä. Lisäksi omaan keräysastiaan mahtuu mukavasti rikkaruohoja ja muuta pihatöissä kertyvää puutarhajätettä.

– Isommat risu- ja lehtikuormat viemme sitten pari kertaa vuodessa Koukkujärven jätekeskukseen. Tonttimme on sellainen, ettei kompostille oikein ole riittävän suojaista nurkkaa. Ylipäänsä on huolettomampaa, ettei tarvitse seurata oman kompostorin toimimista, Elina toteaa.

RATKAISU

Biojätteen keräys laajenee

Biojätteen keräys laajenee 1.9.2023 koskemaan kaikkia asuinkiinteistöjä 10 000 asukkaan taajamissa Tampereella ja Tampereen ympäryskunnissa. Taustalla on jätelain muutos ja EU:n kierrätystavoitteet.

Vaihtoehdot keräykselle

- muodosta naapurien kanssa biokimppa eli tilatkaa yhteinen biojäteastia
- tilaa oma biojäteastia
- kompostoi asianmukaisessa kompostorissa – muista tehdä kompostointi-ilmoitus

→ Edullinen ja fiksu biokimppa: www.pjhoy.fi/biokimppa

Pirkanmaan Jätehuolto tuo kiinteistöille maksutta biojäteastian. Tyhjennys maksaa 4,15-6,30 euroa/kerta (140 l jäteastia). Biojäteastia voidaan tyhjentää kesäisin kahden viikon välein ja talvella neljän viikon välein. Kimpassa kustannukset jaetaan osallistujien kesken ja Pirkanmaan Jätehuolto lähettää jokaiselle oman laskun.

Tee tilaus: pjhoy.fi/kotipiha

MISTÄ TIEDÄN, KUULUUKO KIINTEISTÖNI ALUEELLE?

Voit tarkistaa oman asuinalueesi tilanteen jätehuoltoviranomaisen karttapalvelusta. Karttalinkin ja muut tiedot muutoksesta löydät **www.pjhoy.fi/kotipiha**

Pitääkö minun tehdä kompostointi-ilmoitus?

Kyllä, jos kompostoit elintarvikejätteitä. Jos kompostoit pelkästään puutarhajätteitä tai käymäläjätteitä, ilmoitusta ei tarvitse tehdä. Ilmoitusvelvollisuus koskee kaikkia elintarvikejätteen kompostoijia koko Pirkanmaalla, myös vapaa-ajan asuntoja.

→ Ilmoitus tehdään jätehuoltoviranomaiselle 31.12.2022 mennessä: www.tampere.fi/jatehuoltolautakunta

Nokialla neljän osallistujan biokimpassa 140-litraisen astian yhden tyhjennyksen hinta on

1,04 euroa

per osallistuja.

Biomyllystä saadaan vuosittain

500–1 000

peltohehtaarin luomukelpoiset lannoitteet.

Pieni vaiva, iso hyöty

Tsempattavaa riittää edelleen. Näin kertovat Pirkanmaan Jätehuollon viimeisimmän lajitelututkimuksen tulokset.

– Kotitalouksien sekajätteessä on yhä keskimäärin 37,7 painoprosenttia biojätettä. Siitä merkittävä osa on syystä tai toisesta syömättä jäänyttä hävikkiruokaa, laatu- ja kehityspäällikkö **Saana Ojala** Pirkanmaan Jätehuollosta kertoo.

Biojätteen lajittelemiseen on monta erinomaista syytä. Koukkujärven Biomyllyssä jätteestä valmistetaan muun muassa luomukelpoisia lannoitteita viljelijöiden käyttöön ja biokaasua ajoneuvojen polttoaineeksi.

– Jos lajittelee vain yhden asian, kannattaa valita nimenomaan biojäte. Pieni vaiva tuo ison hyödyn koko yhteiskunnalle, kun ravinteet kiertävät käyttöön, Saana Ojala tähdentää.

Ensimmäinen ja tärkein teko on pyrkiä vähentämään omaa ruokahävikkiä. Tähän voi pyrkiä miettimällä, mikä omassa taloudessa pääsee vanhenemaan helpoimmin: leivät, hedelmät, valmistetun ruoan rippeet vai jokin muu.

Seuraava askel on järjestää biojätteen kerääminen kotona mahdollisimman vaivattomaksi.

– Ellei roskiskaapissa ole tilaa, tiskipöydällä voi pitää pientä kannellista keräysrasiaa. Tavaksi voi ottaa viedä sanomalehteen kääriytyt biojätteet vaikka päivittäin ulos lähtiessä, Saana Ojala antaa esimerkkejä.

Omakotitaloissa asuvien velvoite järjestää biojätteen kerääminen tulee Pirkanmaalla voimaan 1.9.2023. Se koskee kaikkia yli 10 000 asukkaan taajamissa asuvia. Saana Ojalan mukaan nyt onkin hyvä hetki virittellä biojätekimppaa naapureiden kanssa.

– Muutaman talouden yhteinen astia on helppo ja edullinen. Kulut eritellään valmiiksi jokaisen laskulle.

Uutta on niin ikään kompostointi-ilmoitus, joka on tehtävä keittiössä syntyvän biojätteen kompostoimisesta. Ilmoitusvelvollisuus koskee myös vapaa-ajan asuntoja ja haja-asutusalueita. Puutarhajätteen kompostoimisesta ei tarvitse täyttää ilmoitusta.

– Ilmoitukset jätetään alueelliselle jätehuoltoviranomaiselle, Saana Ojala kertoo.

Lajitteletko biojätteet?

Tuija Tanhuansuu
Ylöjärvi
”Kotona ei toistaiseksi ole erikseen biojätteen keräysastiaa. Mutta tiedän, että se tulee pian pakolliseksi myös meille omakotitalossa asuville. Naapureiden kanssa on jo ollut alustavasti puhetta yhteisen astian hankkimisesta.

Puutarhajätteet menevät nytkin omaan pihakompostiin. Paperin ja lasin lajitteleminen, pullojen palauttaminen sekä käytettyjen vaatteiden vieminen UFF:lle ovat tuttuja juttuja. On tosi järkevää, että roskat saadaan kierrätettyä hyötykäyttöön.”

Janne Niittymaa
Lempäälä
”Yritän opetella koko ajan tarkemmaksi lajittelijaksi. Muut perheenjäsenet tosin taitavat hallita sen puuhan vähän minua paremmin. Asumme rivitaloyhtiössä, jossa on omat keräysastiansa kaikille eri jätelaaduille.

Itseltä sekajätteeseen saattaa varmaan välillä lipsahtaa ihan vahingossa jotain, mikä kuuluisi bioastiaan. Sikäli osittain ymmärrän tutkimustuloksia, joiden mukaan parannettavaa lajittelemisessa olisi vielä.”

Lumi Lukkarinen
Tampere
”Kotona kaupungissa lajittelen kaiken biohajoavan tarkasti biojätteeseen. Mökillä kompostiin ei voi laittaa ihan kaikkia samoja asioita, sillä esimerkiksi biopussit maatuvat hitaasti.

Joskus kyläillessä joutuu tilanteisiin, ettei bioroskista ole. Silloin tuntuu tosi oudolta laittaa kaikki sekajätteeseen.

Omaan kotiin muuttaminen on pian ajankohtaista. Haaveilen kimppakämpästä, jossa olisi oikein kunnollinen lajittelupiste.”

→ **Sujuu jokaiselta**

Biojätteen suuri osuus kotitalouksien sekajätteen joukossa kuulostaa Harrin mielestä yllättävältä ja jopa surulliselta.

– Mitään vaikeaahan lajitteleminen ei ainakaan ole. Jos vaikka viikon verran uhraa asian opettelemiseen vähän ajatuksia, homma alkaa sujua ihan itsestään.

Myös ennakkoluulo omakotiasujan oman biojäteastian korkeista kustannuksista on pariskunnan mielestä väärä.

– Pari euroa tyhjentämisestä on mitätön summa asumisen muihin kuluihin verrattuna. Mieluusti maksamme sen verran siitä, että biojätteemme päätyvät näin vaivattomasti hyvään käyttöön. Sitä paitsi lajittelemisen ansiosta sekajätettä syntyy tosi vähän, ja se on kesäkuumallakin hajutonta, Harri pohtii.

Elinan mielestä lajitteleminen on helppo matalan kynnyksen keino toimia ympäristön hyväksi. Tuntuu mukavalta tietää, että omasta jätteestä syntyy biokaasua ja muita hyödyllisiä tuotteita.

– Vaikkapa päästöttömän auton hankkiminen ei ole kaikille mahdollista. Mutta omat roskat voi jokainen lajitella, ja palkkioksi saa heti hyvää mieltä.

Ensi vuonna voimaan tulevaan biojätteiden keräämisvelvoitteeseen Elina ja Harri toivovat kaikkien omakotiasujien suhtautuvan avoimin ja positiivisin mielin.

– Pidetään yhdessä huolta tästä meidän hienosta luonnosta. ■

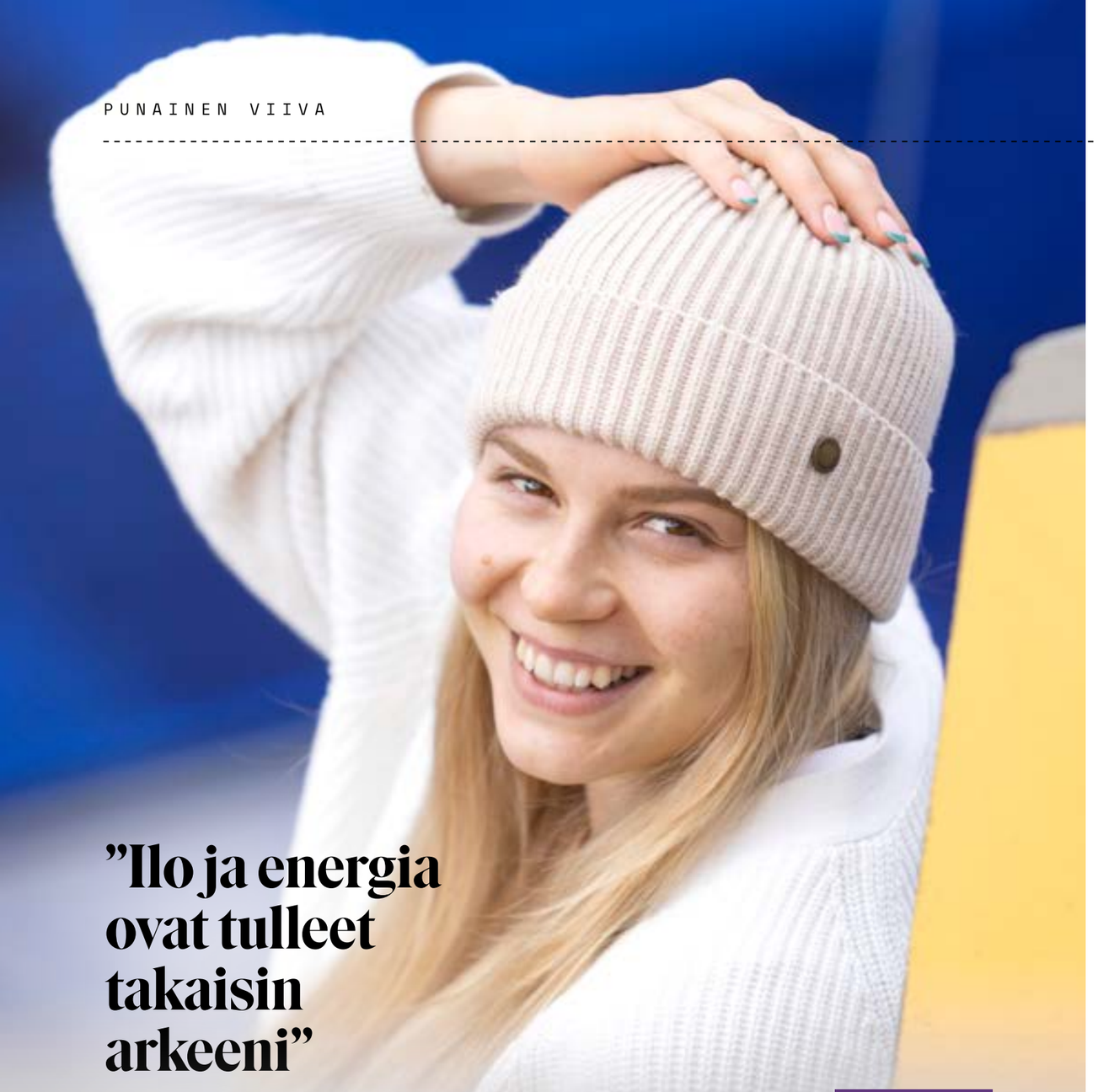

”Ilo ja energia ovat tulleet takaisin arkeeni”

Huippu-uimari **Ida Hulkko** suuntaa taas iloisella mielellä Kalevan uintikeskukseen. Sairauskierre on jäänyt taakse, ja katse on joulukuussa pidettävissä lyhyen radan MM-kilpailuissa.

Teksti: Tiina Laaninen
Kuva: Laura Vesa

Ida Hulkko

- **Ammatti:** urheilija ja englannin kääntämisen ja tulkkauksen opiskelija
- **Perhe:** avopuoliso
- **Ajankohtaista:** tähtää joulukuussa Australiassa pidettäviin lyhyen radan MM-kilpailuihin

Armollisuutta itseään kohtaan. Sitä uimari **Ida Hulkko** sanoo kuluneen vuoden opettaneen eniten. Kilpailullisesti kauden vaikein päätös oli jäädä pois kesän EM-kilpailuista, joissa Hulkolla oli puolustettavanaan EM-hopea rintauinnissa.

– Minulla ei kuitenkaan ollut muuta vaihtoehtoa. Halusin katkaista henkisen ja fyysisen ylikuormitustilan, Hulkko sanoo.

Hän kuvailee puskeneensa pitkään eteenpäin kuuntelematta omaa hyvinvointiaan. Siksi uinnistakin katosi ilo.

– Ensin kadotin räväkkyyteni ja energisyyteni. Asiat alkoivat tuntua merkityksettömiltä. Sitten alkoi sairastelukierre, joka romutti lopullisesti mahdollisuuden osallistua EM-kilpailuihin.”

Muutakin kuin uintia

Väsymyksen ja sairastelun takia Ida Hulkko on päässyt aloittamaan syyskautensa vasta muutama viikko sitten. Arkeen kuuluu kahdeksan allastreeniä joka viikko ja sen lisäksi neljä muuta harjoituskertaa, kuten kuntosalia. Kun Hulkko ei treenaa, hän on useimmiten Tampereen yliopistossa luennolla tai tekemässä kirjallisia tehtäviä.

– Viime keväänä uinti muuttui työksi, jota oli suoritettava. Samaan aikaan halusin menestyä, jolloin unohdin levon ja rentouden, Hulkko kuvailee.

Vaikka hänen arkensa on edelleen täyttä, on uimari miettinyt monta asiaa kesän aikana uusiksi.

– Jokaisen on tärkeä välillä pysähtyä miettimään omia arvojaan ja sitä, mitä toivoo elämältään. Kun sain karistettua itse itselleni asettamani paineet, huomasin, ettei paloni uida ollut mihinkään hävinnyt.

Hulkko sanoo saaneensa omaa identiteettiään miettiessään tukea perheeltään, ystäviltään ja urheilupsykologilta.

– Minulle on ollut tärkeää oivaltaa, että vaikka urheilu on tärkeää, se ei ole koko identiteettini. Olen myös ystävä, puoliso, perheenjäsen ja opiskelija. Jos urheilijana en aina saavutakaan tavoitteitani, jäljelle jää paljon muuta hyvää ja arvokasta.

Pieniä hyviä hetkiä arjessa

Ida Hulkko tuntee olevansa uuden elämänvaiheen kynnyksellä. Uimisessa on uudenlaista mielekkyyttä. Tavoite on tiukasti joulukuun lyhyen ratojen MM-kilpailuissa, mutta elämä ei tähtää pelkästään uintimenestykseen.

– Haluan pitää kiinni siitä, että jokaisessa päivässä on pysähdyshetkiä, jolloin näen hyvän ympärilläni.

Joskus hyvä hetki voi tulla vastaan vaikkapa pyöräillessä uintikeskukselta yliopistolle.

– Pyöräilen usein Kalevan hautausmaan kautta. Hautausmaan vehreys ja luonnonläheisyys rauhoittavat keskellä hektistä päivää.

Pieni hyvä hetki päivässä voi olla myös päiväunet, opiskelijalounas ystävän kanssa tai valmentajan ja treenikaverien kanssa käyty keskustelu hallilla.

– Parhaalta tuntuu, kun treenikaverit sanovat, että olen taas iloinen oma itseni. ■

Ida Hulkon arjen punainen viiva

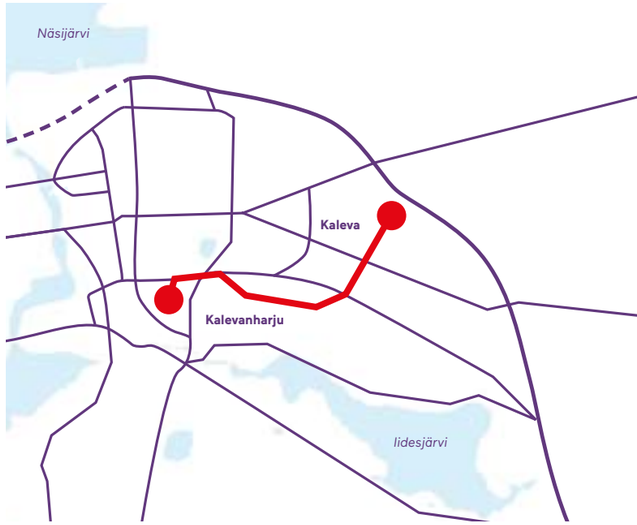

KOLME ASIAA, JOISTA LUOVUN:

1. Suihkuaikaa voin lyhentää, mutta Rauhaniemessä haluan käydä saunomassa viikoittain. Saunominen merkitsee minulle omaa aikaa ja rentoutumista.
2. Paahtaminen aamusta iltaan. Olen ottanut tavakseni nukkua päiväunet: ne auttavat pysymään energisenä ja antamaan treeneissä parasta.
3. Tampereella ei tarvitse liikkumiseen autoa, vaan ratikalla ja bussilla pääsee kulkemaan helposti. Nautin myös kävelemisestä ja pyöräilystä.

Tampereen kaupunkiseudun strategiassa vehreys tarkoittaa käytännössä muun muassa viherrakentamiseen panostamista. Kuvassa Tohlopin uusittu luontopolku, joka avautui kesällä 2022.

Teksti: Lea Penttilä / **Kuvat:** Sami Helenius

Asukasraati yksituumaisena:

Vehreydestä ei tingitä!

Edelläkävijä, ajassa kiinni ja freesi. Tällaisena lempääläinen **Anu Salminen** näkee Tampereen kaupunkiseudun vuonna 2040. Hän kuului asukasraatiin, jonka toiveesta vehreyttäminen nousi seudun kehittämisstrategiassa paalupaikalle.

– Onko minulla mitään omaperäistä annettavaa ja osaanko sanoittaa kehitysideoitani ymmärrettävästi, **Anu Salminen** pähkäili perisuomalaisen vaatimattomasti huomatessaan seutustrategiatyöhön liittyneen asukasraatihaun. Tampereen yliopistossa kunta- ja aluejohtamista opiskelevaa Salmista raatiin veti erityisesti uteliaisuus tulevista suunnitelmista sekä halu oppia kehittämistyöstä käytännössä.

– En ole alkuunkaan yhden tai kahden asian ajaja. Kiinnostun kokonaisuuksista ja pohdin asioita mahdollisimman monelta kantilta. Olinkin aluksi epävarma, voinko näin analyyttisenä ihmisenä edes hakea ryhmään, Salminen myhäilee.

Raatiin valittiin viime marraskuussa eri puolilta kaupunkiseutua kaikkiaan yhdeksän jäsentä. Aluksi ryhmä tutustui kuntayhtymän toimintaan, osallistui seudun tulevaisuuskyselyyn sekä Seutufoorumiin. Kokoontumisissaan raatilaiset keskustelivat seutusuunnittelijoiden alustamista aiheista ja kommentoivat strategialuonnosta.

– Kiinnostuksenkohteemme olivat paljolti samoja ja meitä yhdisti into jutella niistä. Esimerkiksi vehreyttä pidimme kaikki seudun ehdottomana timanttina. Se nostettiin jopa vision kuvaavaan nimeen, Vehreä metropoli. Olimme tavallaan sparraajia ideariihimäisissä tapaamisissa. Meitä kuunneltiin aidosti ja hahmotelmiin kysyttiin täydennysideoita.

Myös seutujohtaja **Päivi Nurminen** kiittelee asukkaiden osallistamiskokeilun antoisuutta.

– Asukkaillehan tätä kaupunkiseutua teemme. Ehdottomasti raatilaisten yksituumaisuus vahvisti strategiamme metropoliajattelua ja sinivihreää tähtäintä.

Raiteilla molempiin suuntiin

Anu Salminen tunnustaa mieltyneensä strategian pääkohtien kunnianhimoisiin sanoituksiin: ”Lumoava arki”, ”Fiksu kasvu” ja ”Maailmalle auki”.

– Oma arkeni lumoutuu lähiluonnosta aktiviteetteineen sekä raideliikenteestä. En osaa ajatella asuvani enää muualla kuin raiteiden lähellä. Esikoisen syntymän jälkeen muutimme Lempäälän Hauralaan. Harrastuksia ja palveluja löytyy hyvin kotikulmilta, mutta opiskelumatkat hurautan pyörän ja junan yhdistelmällä reilussa vartissa. Voin asua raikkaalla maaseudulla ja kuitenkin kaikki oleellinen on helposti saavutettavissa.

Salminen on innoissaan rajattoman kaupunkiseudun kehittämisestä.

– Kaiken ei tarvitse olla omassa kunnassa, vaan hyvien yhteyksien päässä. Kuntien tapahtumien ja palveluiden parempi ristiinmarkkinointi opettaisi meitä innostumaan koko seudun helmistä. Junat kulkevat molempiin suuntiin ja toivottavasti joskus jäsenkuntien välilläkin. →

Anu Salminen toivoo, että kuntien kehitystyössä varmistettaisiin hyvä arki kaikille tasapuolisesti, vanhuksia ja erityisryhmiä unohtamatta.

Päivi Nurminen haluaa kuljettaa seudullista suunnittelua asiakasdemokratian suuntaan.
– Seutupaneeli on ainutlaatuinen mahdollisuus vaikuttaa seutusuunnittelijoiden pöydillä oleviin hahmotelmiin. Lisäksi nopeiden kulkuyhteyksien päässä olevat kehyskunnat houkuttelevat jatkossa yhä enemmän asukkaiksi myös opiskelijoita.

”Kaiken ei tarvitse olla omassa kunnassa, vaan hyvien yhteyksien päässä.”

Anu Salminen, asukasraatilainen

Kestävä Tampere 2030

- Tampereen kaupunki on asettanut tavoitteekseen olla hiilineutraali vuonna 2030.
- Tavoitteeseen päästään yhteistyössä tytäryhtiöiden, sidosryhmien, yritysten ja asukkaiden kanssa.
- Tampereen kaupunkiseudun uusi strategia "Vehreä metropolimme" muistuttaa kestävyysajattelusta, joka liittyy kaikkeen seudun toimintaan.

→ Lue lisää: tampere.fi

Tervetuloa oman seutusi kehittäjäksi!

Hiljattain Tampereen kaupunkiseudulle perustettuun Seutupaneeliin on ilmoittautunut jo tuhatkunta ympäristönsä kehittämisestä kiinnostunutta asukasta. Yritysmaailmassa kuluttajapaneeleja on käytetty asiakastutkimuksiin jo kauan, kuntakentällä Seutupaneeli on tiettävästi ensimmäinen pysyvä osallistumisen rekisteri. Paneeliin toivotaan mukaan seudun nykyisiä ja entisiä asukkaita sekä seudulla asioivia henkilöitä.

– Paneeli on mutkaton kontaktiväylä seutusuunnittelijoiden ja asukkaiden välillä. Lähetämme jäsenille sähköpostitse tietoa erilaisista ajankohtaisista kyselyistä ja asukastilaisuuksista, joihin osallistumisesta kukin päättää kiinnostuksensa mukaan. Samaa reittiä postitamme heille myös kyselyiden tulokset, kuvaa yhteydenpitoa kehittämispäällikkö **Antti Lippo**.

– Vaikuttaminen on suoraa – panelistit ovat olleet esimerkiksi seudullisen ulkoilureittisovelluksen testikäyttäjiä. Joulukuussa järjestettävässä asukaskyselyssä jäsenet pääsevät kertomaan asumisen ihanteista ja unelmista. Panelisteja on kutsuttu mukaan myös seudun rakennesuunnitelman 2040+ päivitykseen. Tuohon liittyvä yhteydenpito jatkuu ensi keväänä.

→ Ilmoittaudu Seutupaneeliin tampereenseutu.fi/seutupaneeli

Kaupunkiseudun kehittämisuutisia voi seurata verkkosivulta www.tampereenseutu.fi sekä sosiaalisesta mediasta @tampereenseutu.

Tällainen on Tampereen seutu

Asukkaita
407 027
(8/2022)

Seudun väestön kasvu
0,61 %
(2021).
Kasvun painopiste vaihtelee Tampereen ja sen kehyskuntien välillä.

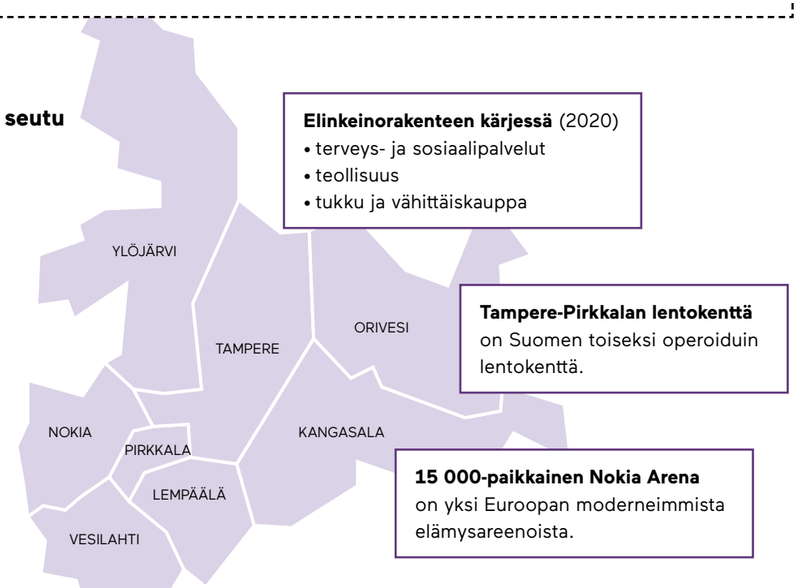

Elinkeinorakenteen kärjessä (2020)
- terveys- ja sosiaalipalvelut
- teollisuus
- tukku ja vähittäiskauppa

Tampere-Pirkkalan lentokenttä on Suomen toiseksi operoiduin lentokenttä.

15 000-paikkainen Nokia Arena on yksi Euroopan moderneimmista elämysareenoista.

TÄLLAINEN ON HEIDI SEUTULAINEN, KESKIVERTO KAUPUNKISEUTULAINEN:

- Hänen kotoaan on lähimpään metsään matkaa 176 metriä ja lähin vesistö lainehtii 622 metrin päässä.
- Hän työskentelee terveys- ja sosiaalipalvelujen alalla. Työpaikka on noin 20 minuutin päässä kotoa, ehkä naapurikunnankin puolella.
- Hän asuu 88 neliön kolmiossa ja on tyytyväinen kaupunkimaiseen asuinalueeseen, jossa voi elää mukavasti sekä keskustan palvelujen että luonnon tuntumassa.
- Vuosittain Heidille kertyy runsaat 600 automatkaa. Hän käyttää joukkoliikenteen palveluja noin 100 kertaa, kävelee lähes 440 ja pyöräilee 280 kilometriä.
- Hän on ympäristötietoinen.
- Ei halua muuttaa seudulta mihinkään.

Seutu houkuttelee, kun sieltä etsitään tulijoille sija kuntien yhteisvoimin.

→ **Kaikki hyötyvät, kun yksi hyötyy**

Päivi Nurminen niputtaa seudun lumovoiman keskiöön nopeiden ja vihreiden raiteiden lisäksi ympäri kaupunkiseutua risteilevät pyöräilyn pääväylät sekä vesistön ja viherrakenteiden lisäämisen.

– Visiomme metropoli tarkoittaa useamman kunnan aluetta, jossa talous ja toiminta ulottuvat yli kuntarajojen. Seutu houkuttelee, kun sieltä etsitään tulijoille sija kuntien yhteisvoimin. Joukkoliikenteen kehälinjojen aika koittaa, kun kuntien välillä on riittävästi erityisesti työpaikkaliikennettä.

– Maailmalle avaudumme esimerkiksi suorien kansainvälisten lentoyhteyksien, englanninkielisen kasvatus- ja koulupolun, monikielisen viestinnän sekä kotoutumista edistävien harrastusryhmien avulla.

– On siistiä asua täällä, missä halutaan kehittyä ja katsotaan vahvasti eteenpäin, Salminen lisää.

Seutustrategia ei ole vain liuta ilmaan heitettyjä suunnitelmia, vaan niiden toteutumista tarkastellaan seututasolla, valtuustoissa ja kenties myös asukaskyselyin.

Salminen seuraa lähikuntien kehitysviestintää Instagramista ja paikallismedioista. Parhaillaan hän mallailee strategiatyössä esiin nousseita kysymyksiä opinnäytetyönsä aiheeksi.

– Valmistuttuani haluan ehdottomasti paremman arjen tekijäksi johonkin seutumme kuntaan. Arvostan paljon kuntien kehittäjiä ja erityisesti suunnitelmien toteuttajia. ■

KESTÄVÄSTI

Voiko pysäköinnillä pelastaa maailman?

Kouluikäisenä haaveammattini oli arkeologi. Arkeologia minusta ei tullut, tuli insinööri. Kun aloitin insinööriopinnot 1990-luvun lopulla, päässäni oli kirkkaana ajatus, että tavoitteenani on ehdottomasti pelastaa maapallo ja ihmiskunta. Tiedän – olin nuori ja ideologinen.

Sittemmin olen työskennellyt yli 15 vuotta tavalla tai toisella autojen ja liikenteen parissa. En ole keksinyt päästöttömiä tapoja valmistaa autoja, enkä myöskään päästöttömiä autoja. Joskus se pieni ideologi sisälläni herää ja huutaa kovaan ääneen, että mikä merkitys tekemälläni työllä on tässä maailmankaikkeudessa.

Olemme vieneet asian ruohonjuuritasolle.

Mutta katsotaanpa asiaa toisesta vinkkelistä. Pysäköinti on modernin kaupunkilaiselämän välttämätön paha. Ja se herättää väistämättä tunteita. Yleensä ei sellaisia, joissa ratsastetaan kaikessa rauhassa lopulta auringonlaskuun tunnelmallisen musiikin soidessa taustalla. Toimialamme ei todellakaan luo niitä kaikkein vihreimpiä mielikuvia. Siksi onkin tärkeää, että Finnpark yrityksenä toimii vastuullisesti.

Toimintaamme ohjaa Ekokompassi-ympäristöjärjestelmä. Kaikki käyttämämme energia on uusiutuvaa, alkaen parkkimittareista ja päättyen toimistotiloihin, joissa teemme töitä. Autoihimme tankataan biodieseliä tai ne ladataan sähköllä. Olemme vieneet asian ihan ruohonjuuritasolle, ja siksi parkkiautomaateista ei enää tulosteta lipuketta automaattisesti.

Ehkä pysäköintitoimialalla ei pääse pelastamaan maapalloa ihan suoraan, mutta vastuullisesti toimimalla voimme olla omalta osaltamme vaikuttamassa siihen, että pallo pyörii aavistuksen pidempään. Pienistä puroista muodostuu lopulta iso virta.

Kun reilut 11 vuotta sitten astelin Finnparkin ovista sisään, en arvannut miten huimaa vauhtia kehitys etenee, myös pysäköintialalla. Joten vaikka minusta ei tullut arkeologia, ja vaikka olen tänä päivänäkin historianörtti, olen kuitenkin insinöörinä unelmaduunissani. Ja voin sanoa, että juuri tällä hetkellä tämä on sairaan paljon siistimpää kuin arkeologia.

*Kirjoittaja **Katja Tuomisto** on Finnparkin palvelupäällikkö.*

VERKOSTONI

Liityntäpysäköinti: Kohti kestävää liikkumista

Teksti: Saara Ignatius / **Kuva:** Emil Bobyrev

Suomeen hiljattain rantautunut park and ride -kulttuuri, eli liityntäpysäköinti, kasvattaa suosiotaan Pirkanmaalla. Sillä tarkoitetaan julkista liikennettä välittömästi palvelevaa autojen ja pyörien pysäköintiä. Yleisimmin liityntäpysäköinti on liikkumista kodin ja työpaikan tai harrastusten välillä.

– Aamulla auto ajetaan parkkihalliin, josta on helppo jatkaa lopputyömatka julkisilla, kuten ratikalla, selostaa Finnparkin data- ja analytiikka-asiantuntija **Veeti Pulkkinen**.

Hänen mukaan liityntäpysäköinti on tutumpaa pääkaupunkiseudulla, jossa kysyntää on ollut ongelmallisen täysiksi paikoiksi asti. Uhkakuva ei ulotu Tampereelle. Esimerkiksi Finnparkin yksi suosituimmista liityntäpysäköintipaikoista on Kaupin puistokorttelissa sijaitseva, yli 400 autolle mitoitettu P-Kauppi. Tilaa siis on.

Koska pysäköintiä tarjotaan siellä, missä sitä eniten tarvitaan, Finnpark tiedustelee jatkuvasti autoilijoiden kokemuksia. Tärkeää on kestävään liikkumiseen kannustaminen:

– Haluamme vahvistaa yksityisautoilun ja Tampereen alueen julkisen liikenteen toimijoiden yhteistyötä, joka tukee kaupunkilaisten kestävämpää liikkumista.

Finnpark tekee pysäköinnin sujuvoittamiseksi yhteistyötä Tampereen muiden joukkoliikennetoimijoiden kanssa.

Moovyn kehitystiimi

Teemme tiivistä yhteistyötä ja olemme samoissa kokouksissa päivittäin. Tuotamme tiimille apuvälineitä esimerkiksi raporttien laatimista varten. Kehitystiimi auttaa myös vastaavasti meidän datatiimiämme.

Yritysasiakkaat

Iso osa datatoiminastamme tuottaa erilaista raportointia yritysasiakkaidemme tarpeisiin.

Asiakaspalvelu

Asiakaspalvelumme on hyvin tärkeä verkosto. Kehitämme heille työkaluja, joilla voidaan vastata asiakkaiden tarpeisiin. Helppokäyttöisyys ja sujuvuus korostuvat kaikessa tekemisessämme.

Palvelumuotoilukumppanit

Käytämme toisinaan yhteistyökumppaneita uusien tuotteiden suunnitteluvaiheessa. Tämä tapahtuu esimerkiksi workshoppeina, joissa aiheena voi olla vaikkapa visuaaliset ilmeet tai käyttöliittymät.

Nysse

Kaupunkitoimija, jonka kanssa teemme ehkä tulevaisuudessa vielä enemmänkin yhteistyötä! Yhteisissä workshopeissa olemme miettineet liityntäpysäköinnin kehittämistä. Hiljattain olimme yhteydessä esimerkiksi testiympäristöstä tähän liittyen. Tästä kerromme myöhemmin lisää.

Frisbeegolfpiirit

Kesäisin harrastan viikoittain, enemmänkin tekisi mieli, mutta täytyy priorisoida aikaa. Tilasin hiljattain frisbeevärejä, joilla värjätään kiekkoja. Kun ei löytynyt Suomesta, piti tilata ulkomailta. Olen vähän hurahtanut.

KULMILLA

Pahimmalta haisee piittaamattomuus

Kuva: Ain Nikus

Mikäs sinne sujahti? Ei kai olisi mennyt banaaninkuori sekajätteeseen?

Mutta sehän on vain yksi banaaninkuori.

Näin tuntuu ajattelevan turhan moni pirkanmaalainen, sillä 38 prosenttia sekajätepussimme sisällöstä on biojätettä. Vieläkin, vaikka jätteidenlajittelusta on puhuttu pontevasti 90-luvulta lähtien.

Ymmärrän, että minun oli koululaisena vaikea ymmärtää, mihin roskikseen karkkipaperi kuuluu. En kuitenkaan ymmärrä, miten se on vielä 2020-luvulla vaikeaa meille aikuisille.

Kyse on tuskin siitä, että jätteidenlajittelu olisi vaikeaa. Pirkanmaan Jätehuollon nettisivut ovat täynnä tietoa ja apua, sekä yksityishenkilöille että organisaatioille. Omakotiasujat voivat hankkia yhteisen Biokimppa-biojäteastian, ja halvimmillaan sen tyhjennys maksaa vain reilun euron.

> Jos sekajätteessä on kosteaa biojätettä, jätteen hyödyntäminen on vaikeaa.”

Niin ikävältä kuin tämä kuulostaakin: mielestäni kyse on piittaamattomuudesta.

Banaaninkuoret ja tyhjät samppoopullot heitettiin vanhalla kuntosalillani samaan roskikseen. Kyselin kerran biojäteastian perään, sen sanottiin haisevan. Mutta haiseehan täällä hikikin, mietin. Pari päivää ennen tämän kolumnin kirjoittamista otin talteen patterin, jonka joku oli jättänyt roskiksen päälle odottamaan, että se kuuluisa joku muu hoitaa lajittelun loppuun.

Nämä yksittäiset karkkipaperit ja banaaninkuoret merkitsevät. Sekajätteen avulla Tammervoiman hyötyvoimalassa tuotetaan sähköä ja kaukolämpöä, mutta jos sekajätteessä on kosteaa biojätettä, jätteen hyödyntäminen on vaikeaa. Biojätteestä taas tehdään biopolttoainetta ja lannoitetta biolaitos Biomyllyssä.

Lähellä tuotetun ja ekologisen polttoaineen luulisi kiinnostavan, kun sekä talvi että energiakriisi kolkuttavat ovella. Älä siis odota, että joku muu lajittelee banaaninkuoresi ja toivoo kuntosalillesi biojäteastiaa. Lajittele, toimi, kysy ja vaadi.

Ei biojäte haise pahalta. Pahalta haisee piittaamattomuus.

***Janica Brander** on tamperelainen toimittaja, kirjailija blogaaja, ruokavaikuttaja ja ihminen.*

Teksti: Hanna Pehkonen

Hanastasi tulee tutkittua vettä

Tampereen Veden Ruskon laboratoriossa tutkitaan vuodessa 5 600 vesinäytettä, joilla varmistetaan puhdas talousvesi 250 000 asukkaalle Tampereella ja Pirkkalassa. Ennen kuin vesi päätyy valutettavaksi asukkaan hanasta, siitä on tutkittu monia eri asioita monessa eri vaiheessa.

Ensimmäiset näytteet otetaan raakavedestä eli vesistöistä ja pohjavedestä. Näiden näytteiden tutkiminen varmistaa, ettei vesilaitoksen prosessiin päädy mitään, mitä raakavedessä ei normaalisti ole. Tulokset kertovat myös sen, miten vettä on käsiteltävä ennen sen päästämistä vedenjakeluverkostoon. Esimerkiksi veden pH:ta nostetaan, jotta putkisto ei ruostu.

Vesilaitoksella lisätään veteen rautaa sisältävää kemikaalia humuksen poistamiseksi. Siksi raudan määrää tarkkaillaan laitokselta putkistoon lähtevästä vedestä.

– Putkirikon sattuessa veden virtaussuunta verkostossa muuttuu, ja putken pintaan saostuneet rauta ja mangaani lähtevät liikkeelle. Ne värjäävät veden ruskeaksi. Värillistä vettä ei suositella juotavaksi. Värjäytynyt vesi kirkastuu, kun sitä valuttaa hetken aikaa hanasta, Tampereen Veden kemisti **Taina Korpiharju** vinkkaa.

Näytteitä otetaan ja tutkitaan myös vedenkäsittelyprosessin aikana. Putkistoon lähtevän veden bakteerien ja virusten tutkiminen on tärkeää, jotta kuluttajalle päätyvä vesi on mikrobiologisesti puhdasta. Veden sameus kertoo häiriöstä vedenkäsittelyssä tai kiinteistöjen kohdalla vuodosta kiinteistön putkistossa.

Veden lämpötilaa seurataan raakavedestä kuluttajalle asti.

– Pintaveden lämpötila nousee helteillä verkostossa. Se tuntuu kuluttajallakin, Korpiharju sanoo.

Automaattiset mittarit mittaavat veden laatua vesilaitoksen prosessin eri vaiheissa ja eri puolilla verkostoa. Korpiharju pitää näytteenottoa tärkeänä niidenkin toiminnan varmistamiseksi. Oman lisänsä tuovat viranomaisvalvontaan kuuluvat näytteet. Niitä otetaan eri puolilta verkostoa vuosittain noin 160.

Myös jätevesiä tutkitaan. Sillä varmistetaan laitoksen prosessin toimivuus ja vesistöihin päätyvän puhdistetun jäteveden laatu. Jätevesinäytteitä tutkitaan vuosittain noin 3 800.

– Oman laboratorion etuna on se, että analyysit tehdään heti, ja voimme reagoida poikkeamiin nopeasti, Korpiharju sanoo. Häiriötilanteessa näytteet voidaan ottaa, ja ne saadaan tutkittuakin pääosin saman päivän aikana. Laboratoriossa työskentelee kuusi laboranttia, laboratorioinsinööri ja näytteenottaja.

– Me varmistamme, että verkostossa on aina puhdasta juotavaa vettä. Se on työmme tarkoitus. ■

Tutkimustulokset ovat julkisia! Löydät ne verkkosivulta tampereenvesi.fi/tietoa-vedesta/

Tätä vedestäsi tutkitaan

Vedestä tutkittavat asiat ja näytteiden määrä (kpl) vuosittain

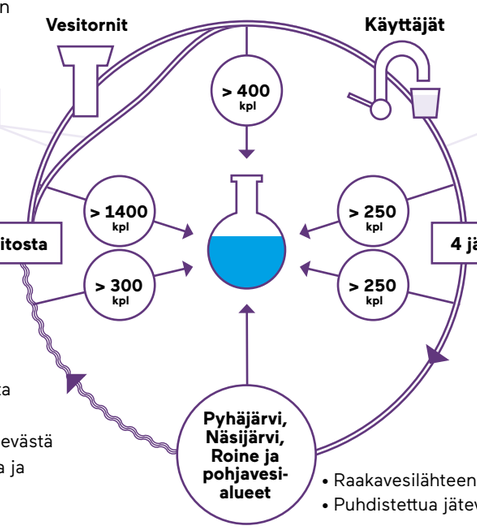

Verkostosta: mikrobiologinen laatu, pH, sameus, klooripitoisuus, rauta ja mangaani

Vesijohtoverkosto **827 km**

Viemäriverkosto **759 km**

9 vedentuotantolaitosta

- Raakavesi, prosessissa oleva vesi ja verkostoon lähtevä vesi tarkkailussa: mm. mikrobiologinen laatu, pH, sameus, ravinteet, orgaaninen aines, rauta ja mangaani.
- Raakavedestä ja verkostoon lähtevästä vedestä tutkitaan myös metalleja ja orgaanisia haitta-aineita.

4 jätevedenpuhdistamoa

Puhdistustulos ja puhdistetun veden laatu: ravinteet, orgaaniset yhdisteet ja metallit

- Raakavesilähteen tila
- Puhdistettua jätevettä vastaanottavan vesistön tila

Kuva: Marjaana Malkamäki

Kemisti Taina Korpiharju johtaa Tampereen Veden talousvesilaboratoriota, joka takaa puhtaan veden tamperelaisten ja pirkkalalaisten hanoihin.

Vellamo tietää veden laadun

Tampereen Veden verkkopalvelu Vellamo kertoo talousveden ajantasaisen laadun alueittain. Palvelusta voi tarkistaa veden klooripitoisuuden, kovuuden, lämpötilan ja pH:n. Kloorin pitoisuus vaihtelee alueittain.

– Vesi desinfioidaan laitoksella kloorilla, jonka pitoisuus laimenee, mitä pidemmälle verkostossa mennään. Siksi esimerkiksi Hervannassa kloori tuoksuu enemmän kuin verkoston loppupäässä, Tampereen Veden kemisti **Taina Korpiharju** kertoo.

Veden kovuus on hyödyllinen tieto pyykinpesussa, sillä se vaikuttaa pesuaineiden annosteluun. Vesi on Tampereella pehmeää, ja pesuaineen voi annostella sen mukaan.

Lämpötila vaihtelee verkostossa sen mukaan, onko vesi peräisin pinta- tai pohjavesilaitokselta. Pääverkostossa vesi tulee usealta laitokselta, jolloin myös pinta- ja pohjavesilaitosten vedet sekoittuvat.

Vellamossa näkyvät tiedot saadaan mittaustuloksista, jotka muokataan karttamuotoon automaattisen vesijohtoverkoston laskentamallin avulla.

→ https://vellamo.tampere.fi/

Omaa sähköä auringosta

Aurinkovoimalan hankkiminen kannattaa suunnitella huolellisesti.

Teksti: Mari Vehmanen / **Kuvat:** Rami Marjamäki, Unsplash

Ajatus omasta aurinkovoimalasta eli aurinkopaneeleista on alkanut houkuttaa monia energian hinnan noustessa. Keskustelu sähköpulasta on saattanut panna vauhtia pohdintoihin.

Suunnittelupäällikkö **Kari Tappura** Tampereen Sähköverkko Oy:stä vahvistaa, että kotitalouksien oma sähkön pientuotanto on nouseva trendi.

– Jo pari, kolme viime vuotta ovat olleet vilkkaita. Ja nyt varsinkin itse tuotetun sähkön myyminen takaisin verkkoon on käynyt yhä kannattavammaksi.

Paneelikaupoille ei Kari Tappuran mukaan kuitenkaan kannata rynnätä suin päin. Erityisesti haja-asutusalueella on syytä aivan ensiksi varmistaa, minkä kokoinen oma tuotanto on ylipäänsä liitettävissä verkkoon.

– Taajama-alueella kattovoimalan teho voi omakotitaloliittymissä pääsääntöisesti olla korkeintaan 6,9 kW, mutta maaseudulla mahdollinen teho on toisinaan pienempi, Kari Tappura sanoo.

Asia selviää parhaiten ottamalla yhteyttä verkkoyhtiön liittymäpalveluun mahdollisimman aikaisessa vaiheessa.

Miten toimisin sähkökatkon aikana?

Julkisuudessa on spekuloitu sähkökatkojen olevan tulevana talvena mahdollisia sähköpulan vuoksi. Käyttöpäällikkö **Jouni Vanhanarkaus** Tampereen Sähköverkko Oy:stä arvioi kansalaisten huolen kasvaneen ehkä turhankin suureksi.

– Riskihän on ollut olemassa aina pitkien pakkasjaksojen aikana. Energiantuonnin Venäjältä tyrehdyttyä järjestelmämme on hieman haavoittuvampi kuin ennen. Siinä mielessä varautuminen on hyvästä.

Vanhanarkaus korostaa, että katkot ovat vasta viimeinen keino.

Mahdollisista katkoista tiedotetaan tehokkaasti mediassa ja esimerkiksi henkilökohtaisesti tekstiviestein, jos vain aikaa on. Katkojen kesto olisi kerrallaan korkeintaan pari tuntia.

– Siinä ajassa eivät pakasteet ehdi sulaa tai koti jäähtyä. Mutta varautua voi vaikka tarkistamalla taskulamppujen paristot. Ylipäänsä voi tehdä pienen ajatusleikin ja miettiä, miten toimisi kotona ilman sähköä.

Jouni Vanhanarkauksen mukaan paras tapa tehdä osansa katkosten välttämiseksi on pienentää mahdollisuuksien mukaan omaa sähkönkulutusta.

”Nyt varsinkin itse tuotetun sähkön myyminen takaisin verkkoon on käynyt yhä kannattavammaksi.”

Ilmoitus etukäteen

Seuraava askel on tehdä ilmoitus oman pientuotannon aloittamisesta. Tämä onnistuu netissä. Jo ilmoitusvaiheessa tiedossa tulee olla urakoitsija, jolla on oikeudet tehdä sähköasennuksia.

– Ilmoitus on parasta tehdä hyvissä ajoin etukäteen. Asia ei ole ollut ihan selvä kaikille aurinkopaneelit hankkineille, Kari Tappura painottaa.

Oman tuotannon edellytyksiin kuuluu, että verkkoyhtiön työntekijät pääsevät tarvittaessa kytkemään pienvoimalan pois verkosta. Erotuskytkin pitää asentaa esimerkiksi talon ulkoseinään tai muuhun paikkaan, johon on aina esteetön pääsy.

– Tämä on turvallisuuskysymys. Kun vaikkapa lähialueen sähkökaapeissa tehdään huoltotöitä, kenenkään paneeleista ei saa tulla sähköä verkkoon edes laitteen vikaantuessa, Kari Tappura selittää.

Ennen oman tuotannon aloittamista verkkoyhtiön ammattilaiset käyvät vielä kiinnittämässä verkkoyhtiön sähkökaappiin tuotannosta kertovan tarran. Samalla tarkistetaan sähkömittarin toimiminen molempiin suuntiin ja vaihdetaan se tarvittaessa.

Myös tuotetun sähkön myymisestä tulee tehdä erikseen myyntisopimus. Näin tuotanto pystytään ottamaan huomioon sähkölaskussa.

– Hyvitys tulee aina varsinaisen sähkön hinnasta, ei siirtomaksuista, Kari Tappura kertoo. ■

ASIAKKAALLE

Jätevedenpuhdistusta ympäristön hyväksi

Kun Sulkavuoren uusi keskuspuhdistamo aloittaa toimintansa, sillä on kuusi asiakasta. Kangasalan, Lempäälän, Pirkkalan, Tampereen, Vesilahden ja Ylöjärven asukkaat, yritykset ja muut toimijat pysyvät samojen vesilaitosten asiakkaina kuin tähänkin asti. Keskuspuhdistamon asiakkaita ovat mainittujen kuntien vesihuoltolaitokset.

Vaikka Tampereen seudun väkiluku ja sen mukana jätevesien määrä kasvaa, Tampereen Pyhäjärven ja sen alapuolisten vesistöjen kuormitus vähenee ja virkistyskäyttöarvo nousee. Hankkeella on myönteinen vaikutus myös seudun kilpailukykyyn, sillä puhdistamo luo osaltaan edellytyksiä etenkin vettä käyttävän teollisuuden sijoittumiselle seudulle.

Nykyisilläkin Tampereen ja Lempäälän puhdistamoilla pystytään jo tehokkaasti poistamaan vedestä esimerkiksi fosforia. Kokonaistypenpoistolle ei nykyisillä Tampereen jätevedenpuhdistamoilla ole vaatimusta. Uuden puhdistamon prosessissa jätevedestä pystytään poistamaan tehokkaasti myös typpeä. Pyhäjärven ja sen alapuolisen vesistön typpikuormitus vähenee vuositasolla lähes 70 prosenttia. Tällä on suuri merkitys laajemminkin tarkasteluna, koska koko läntisen Suomen jätevesistä aiheutuva typpikuormitus vähenee näin yli viidenneksellä.

Keskuspuhdistamon rakentaminen on omistajakunnilta merkittävä investointi ympäristöön, eikä pelkästään puhdistustuloksen näkökulmasta. Keskuspuhdistamolle rakennetaan Sulkavuoreen oma biokaasulaitos. Biokaasua tehdään jätevedestä erotetusta lietteestä. Näin saadaan sähköä ja lämpöä puhdistamon tarpeisiin.

Koko jätevedenpuhdistamon arvioidusta sähköntarpeesta saadaan biokaasun avulla tuotettua noin puolet ja laitoksen tarvitsema lämmitysenergia kokonaisuudessaan. Suuri puhdistamo käyttää paljon sähköä. Kun siitä puolet saadaan tuotettua itse, on sillä merkittäviä vaikutuksia myös käyttökustannuksiin.

Biokaasun käyttö laitoksen omassa energiantuotannossa on myös hiilidioksidipäästöjen kannalta paras vaihtoehto. Oma biokaasulaitos on investointi uusiutuvaan ja vähäpäästöiseen energiaan.

Me Keskuspuhdistamolla ajattelemme, että asiakkaitamme ovat oikeastaan myös alueen vesiluonto ja kaikki asukkaat.

***Eveliina Langenoja** on Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy:n ympäristöinsinööri.*

Selvityksessä: Puun energiakäytön kestävyys

Tampereen Sähkölaitoksen tuore selvitys puun energiakäytön kestävyydestä sisältää kolme keskeistä teemaa: puun elinkaaripäästöjen, luonnon monimuotoisuuden ja energiapuun riittävyyden ympärillä pyörivät havainnot.

→ Lue lisää selvityksestä:

"Yhdeksi tekijäksi nousi se, miten puunkäyttöä pitäisi kansallisella tasolla ohjata. Meidän näkökulmastamme puun energiakäytön, eli bioenergian, ohjauksen avainasemassa on aidosti kestävien biomassajakeiden käytön mahdollistaminen jatkossakin. Kun hiilidioksidin talteenotto- ja varastointiteknologia tulee mahdolliseksi, on tämä käytännössä ainoa mahdollisuus tuottaa hiilinegatiivista energiaa."

Pinja Salhoja, Tampereen Sähkölaitos, Business Intelligence Expert

Ilmastonmuutos kuumottaa arjessa

Tampereen kaupunkiseudulla toteutetun Bongaa ilmastonmuutos! -asukaskyselyn mukaan arjessa koetut ilmastonmuutoksen aiheuttamat haasteet tai lisääntyneet ilmiöt ovat: kuumuus (54 % vastaajista), vuotuisen keskilämpötilan muutos (43 %), liukkaus (40 %), ilmastonmuutokseen liittyvä ahdistus (39 %) ja voimakkaat tuulet tai myrskyt (38 %).

Keskuspuhdistamo

Terästä riittää Keskuspuhdistamon työmaalla Ukrainan sodasta huolimatta

Rakennusteräksen saatavuus heikkeni välittömästi Ukrainan kriisin puhjettua viime keväänä ja näytti ajoittain hyvinkin heikolta. Keskuspuhdistamo-hankkeen etenemiseen saatavuushaasteet eivät kuitenkaan ole ratkaisevasti vaikuttaneet.

– Urakoitsijoiden aktiivisuudella ja luovuudella tilanne on saatu siedettävälle tasolle. Teräksen riittävyys on varmistettu muun muassa työstämällä terästä itse työmaalla, kertoo projektipäällikkö **Henri Hakala** Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy:stä.

Teräksen hinnan jyrkin nousu on jo tasoittunut, mutta hintataso on silti jäämässä viime helmikuuta korkeammalle.

Puhdistamohankkeen jatkon kannalta oleellista on huolehtia, että tarvittavat koneet ja laitteet saadaan työmaalle sovitussa aikataulussa Ukrainan tilanteesta ja sen vaikutuksista huolimatta.

Naistenlahti 3 valmistuu

Naistenlahti 3 on Tampereen Sähkölaitoksen suurinvestointi yhä kestävämpään energiantuotantoon. Noin 160 miljoonaa maksava uusi voimalaitosyksikkö korvaa vuonna 1977 valmistuneen Naistenlahti 2:n. Laitos tuottaa sähköä ja kaukolämpöä. Laitos valmistuu loppuvuodesta.

Kaikki irti pörssisähköstä

Pörssisähköasiakkaana ostat sähköä pörssin tuntihintaan perustuen. Hintoja seuraamalla ja omaa toimintaa mukauttamalla on mahdollisuus vaikuttaa laskun loppusummaan:

1. Tutustu omaan sähkönkulutukseesi, jotta voit säätää tottumuksiasi. Tampereen Sähkölaitoksen asiakkaana voit seurata sähkönkulutustasi jopa tuntitasolla maksuttomasta Sähkis-palvelusta.
2. Seuraa hintoja aktiivisesti. Sähkön tuntihinnat näet esimerkiksi Fingridin Tuntihinta-mobiilisovelluksesta. Seuraavan päivän pörssihinnat tulevat näkyville eri palveluihin noin kello 14.
3. Ajoita pyykkien ja astioiden pesu, saunominen ja akkujen lataukset edullisiin hetkiin.
4. Jos pystyt siirtämään kulutushuippusi vähemmän suosittuun aikaan, maksat samasta sähköstä vähemmän. Hyödynnä ajastimia ja kaukosäädettäviä pistorasioita.
5. Kalleimmat ja edullisimmat tunnit voivat vaihdella eri päivinä. Hintaan vaikuttavat kysynnän lisäksi esimerkiksi sääolosuhteet. Säännöllinen seuranta kannattaa!
6. Aseta sähkön hinnalle hälytysrajat Tuntihinta-sovelluksessa.
7. Asuuko teillä sähkösyöppö? Joskus esimerkiksi iäkkäämmät kylmälaitteet kuluttavat paljon sähköä. Jos haluat selvittää, kuinka paljon sähköä yksittäinen laite kuluttaa, lainaa Ekokumppaneilta energiamittari ja narauta syypää.
8. Sähkön hinta määräytyy kysynnän ja tarjonnan mukaan. Paras keino hillitä sähkön hinnan nousua ja ehkäistä sähköpulaa onkin vähentää sähkön kulutusta!

→ Mitä on hyvä tietää sähkömarkkinoista juuri nyt? Lue lisää: sahkolaitos.fi/asiakaspalvelu/hyva-tietaa-sahkomarkkinoista/

Moovy-sovellus laajenee — latauksen maksu pysäköinnin yhteydessä

Finnpark pilotoi P-Näsinkulman parkkihallissa sähköautojen latauksen maksamista Moovy-sovelluksessa.

– Latausmahdollisuus pysäköintipalvelun sovelluksella täydentää helppoudellaan jo valmiiksi hyvän pysäköintikokemuksen, luonnehtii Finnparkin data- ja järjestelmäpäällikkö **Janne Mäenpää**.

Kokeiluasiakkaina pilotissa toimivat A-Insinöörien työntekijät, jotka pysäköivät ja lataavat Näsinkulman hallissa yrityksensä autoja. Parhaillaan kokeillaan lataamisen veloitusmekanismeja.

– Tässä yhteydessä toteutetaan kertaveloitettava sekä kuukausittain laskutettava tuote. Myös latauspisteiden ryhmittely on työn alla. Tällä voidaan tarjota oikeat latauspisteet näkyviin kohdennetulle ryhmälle, Mäenpää selvittää.

Pilottivaiheen jälkeen sähköauton latauksen maksaminen Moovy-sovelluksessa on tarkoitus avata kaikille sovelluksen käyttäjille. Näsinkulmasta palvelu laajenee kattamaan useimmat Finnparkin kohteet sekä muut sovelluksen piirissä olevat kohteet.

OLEMME UUDESSA OSOITTEESSA: SATAKUNNANKATU 18 A

Ensimmäisenä vuorossa on P-Plevna, jonne on tulossa 15 latauslaitetta ja yhteensä 30 latauspaikkaa. Laitteet on määrä asentaa vuoden loppuun mennessä, mutta latauksen veloitus sovelluksessa ei välttämättä ole heti käytössä.

Pilotti on vielä alkuvaiheessa, mutta ensimmäiset kokemukset ovat olleet myönteisiä.

– Koulutustilaisuuksissa palaute on ollut positiivista. Erityisesti sovelluksen käytön helppoutta on kehuttu, Mäenpää kertoo.

Verkoston käyttöikä pitenee ympäristöystävällisillä menetelmillä

Tampereen keskustan alueella on vanhoja sekaviemäreitä, joihin johdetaan tällä hetkellä sekä sade- että jätevedet. Vanhimmat ovat noin sata vuotta vanhoja. Tampereen Veden tavoite on muuttaa sekaviemärit erillisviemäriksi, koska siten pystytään vähentämään jätevedenpuhdistamolle johdettavien hulevesien määrää.

Syksyllä aloitetaan Satamakadun vanhan sekaviemärin saneeraus Hämeenpuiston ja Näsilinnankadun välillä. Vanhan tiiliputken sisälle sujutetaan päällekkäin muoviset hule- ja jätevesiviemäriputket (kuvassa).

Saneerattavan linjan pituus on 85 metriä. Menetelmä ei vaadi koko viemärin esiin kaivamista. Maata kaivetaan vain tonttiliittymien kohdalta, jotta ne saadaan liitettyä uuteen viemäriin. Saneerausmenetelmällä säästetään luonnonvaroja, koska maa-aineksia ei tarvitse kuljettaa

työmaalta pois eikä uusia jalostettuja maa-aineksia tarvitse käyttää.

Myös haitat liikenteelle jäävät näin ollen pieniksi verrattuna kaivamalla tehtyyn saneeraukseen.

Tampereella on tälle vuodelle yli 50 vesi- ja investointikohdetta. Satamakadun viemärisaneeraus on yksi näistä.

→ Verkoston investoinnit 2022

Veden viestinnässä tapahtuu

Tampereen Veden viestintäkanavissa on paljon uutta. Somessa meidät löytää Fb:n, Twitterin ja LinkedInin lisäksi nyt myös Instagramista. Uusitut nettisivumme julkaistiin kesällä. Käytössä on nyt myös tekstiviestipalvelu häiriötilanteista tiedottamiseen.

→ Tekstiviestipalvelun saa käyttöön täältä: tampereenvesi.fi/yhteystiedot/tekstiviestipalvelu/

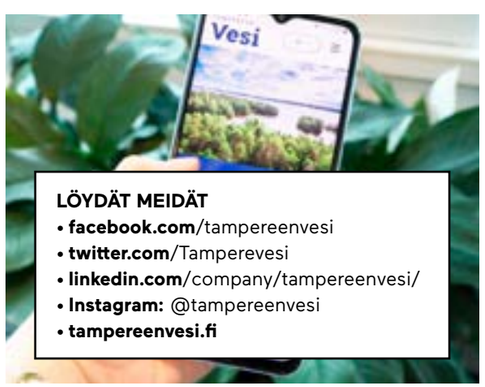

LÖYDÄT MEIDÄT
- **facebook.com**/tampereenvesi
- **twitter.com**/Tamperevesi
- **linkedin.com**/company/tampereenvesi/
- **Instagram:** @tampereenvesi
- **tampereenvesi.fi**

Lähijunaliikenteen kehitys tuo uusia seisakkeita

Tampereen kaupunkiseudun lähijunaliikenteen kehitystä on hahmoteltu vuoteen 2030 saakka jättimäisessä raportissa. Kaupunkiseudun liikennejärjestelmäpäällikön **Tapani Tourun** mukaan keskeistä selvitystyössä on ollut hahmottaa sitä, mihin ja kenen lähitulevaisuudessa tulee lähijunaliikenteen kehittämisen suhteen panostaa.

Konkreettisia toimenpiteitä ovat muun muassa uusien seisakkeiden rakentamiset. Ensivaiheessa seisakkeita rakennetaan Messukylään, Ruutanaan ja Sääksjärvelle.

→ Lue lisää: tampereenseutu.fi/ajankohtaista

Puhdas poistotekstiili kiertää
Vie kulahtaneet farkut ja paidat tänne

Kun tekstiilituotteet ovat rikkinäisiä, mutta kuivia, puhtaita ja hajuttomia, ne luetaan poistotekstiiliksi. Tällainen tekstiili on mahdollista kierrättää uusiomateriaaliksi, kun se viedään oikeaan paikkaan. Poistotekstiiliä voi viedä keräykseen kaksi muovipussillista kerralla. Pakkaa tekstiilit hyvin suljettuihin muovipusseihin.

Lähde: pjhoy.fi

POISTOTEKSTIILIT VOIT VIEDÄ
- Nekalan jäteasemalle
- Nextiili-myymälään Lielahteen: Tänne voi viedä poistotekstiilin lisäksi myös ehjiä tekstiilejä, asusteita, kenkiä, laukkuja, kankaita ja käsityö- ja askartelitarvikkeita.
- Riepu-keräykseen, joka kulkee Repen & Romun mukana kaikilla pysäkeillä: Repe & Romu ovat kuormureita, jotka keräävät Pirkanmaan Jätehuollon alueella maksutta kyytiinsä kodin vaaralliset jätteet, metalliromut sekä sähkölaitteet.

HUOM! Poistotekstiilin keräykseen eivät kuulu
alusvaatteet, sukat, sukkahousut, laukut, vyöt, kengät, matot, tyynyt, peitot, pehmusteet, pehmolelut sekä kaikki likaiset, märät, homeiset ja voimakkaasti haisevat tekstiilit. Nämä kaikki ovat sekajätettä.

ETTÄ MITÄ?

Poistotekstiilistä jalostetaan mekaanisesti kierrätyskuitua, jota yritykset voivat käyttää tuotteidensa raaka-aineina. Pirkanmaalainen poistotekstiili käsitellään Lounais-Suomen Jätehuollon käsittelylaitoksessa Paimiossa.

Onko teidän pihalla jo kaikki lajittelupalvelut?

Kaikilla vähintään 5 asunnon kiinteistöillä tulee jätehuoltomääräysten mukaan olla 1.4.2023 mennessä nämä lajitteluastiat: biojäte, metalli, lasi-, kartonki- ja muovipakkaukset. **Tampereella määräpäivä oli jo 1.9.2022.**

→ Tee tilaus pikaisesti: pjhoy.fi/kotipiha

P.S.

Mitä mieltä olit lehdestä?
Mikä oli lehden mielenkiintoisin juttu? Mistä aiheesta haluaisit lukea tulevissa numeroissa? Anna palautetta 2030-lehdestä 1.12. mennessä ja olet mukana arvonnassa. Voittajien kesken arvotaan palkintoja! Palaute on tärkeää, jotta voimme kehittää lehteä yhä paremmaksi. Voittajille ilmoitetaan henkilökohtaisesti.

→ Kerro palautteesi ja osallistu arvontaan osoitteessa: 2030-lehti.fi/ota-yhteytta/

Lassin tiimi ratkoo pysäköijän ongelmat huomaamattomasti

Tekninen asiantuntija **Lassi Aro** kuuluu Finnparkin rekkaritiimiin, jonka missiona on pysäköinnin sujuvuus.

Teksti: Saara Ignatius / **Kuva:** Sami Helenius

Mitä autojen rekisteritunnistuksen kehitystyö on?
Rekkaritiimi on osa teknisen tuen tiimiä. Tähtäämme siihen, että pysäköinnin palveluja voitaisiin käyttää ilman lipukkeita, siis sujuvampaan pysäköintiin. Liputtomuudella tarkoitamme sitä, että auton parkkeerauksen tunnistaminen pysäköintipaikoissa tapahtuu automaattisesti kameroiden ansiosta.

Autamme ympäri Suomea sijaitsevia yritysasiakkaitamme, omaa yritystä ja ratkomme pysäköintiin liittyviä teknisiä haasteita. Havaitsemme ongelmat hetkessä etänä.

Pysäköintilaitteiden asennuksia teemme koko ajan vähemmän. Trendi on, että liputtomuuteen mennään. Tällöin on vähemmän liikkuvia osia ja liputtomuus on lisäksi ekologisempaa.

Millaista rekkaritiimin kehitystyö on käytännössä?
Teemme puomittomien pysäköintipaikkojen seurantaa ja analysointia. Reagoimme etänä ja manuaalisesti virheellisiin tunnistuksiin, jotta asiakas välttyy turhilta maksuilta. Lisäksi kartoitamme uusia, tulevaisuuden vaihtoehtoja ja seuraamme alan kenttää. Pohdimme käytännössä sellaista, minne kamerat parkkihalleissa fyysisesti laitetaan – jos laitetaan. Se on paikka- ja tilannekohtaista. Vanhemmista parkkihalleista ei välttämättä löydy sopivaa asennuspaikkaa.

Millaisia tilanteita ratkotte?
Puomittomissa kohteissa voimme auttaa autoilijaa, jonka pysäköinti on jäänyt päälle esimerkiksi virheellisen rekkaritunnistuksen vuoksi. Perumme pysäköinnin manuaalisesti ilman, että asiakkaan tarvitsee tehdä mitään tai ilman, että hän huomaa mitään. Tarkistamme pysäköintejä päivittäin.

Jos pysäköinnin maksu unohtuu, asiakkaalla on 48 tuntia aikaa hoitaa maksu verkkoasioinnin kautta, jotta maksu ei mene perintään. Me pidämme huolen, ettei vääriä maksuja lähde perintään. Pääsääntöisesti ihmiset hoitavat nämä asiat hienosti. Parkkihallien ulosajojen yhteydessä on infonäyttö, joka näyttää onko pysäköinti kunnossa ja kiittää käynnistä tai ilmoittaa maksusta. Kätevin on Moovy-sovellus, jonka kautta asiakkaan on helppo nähdä pysäköintitilanne – ja meidän saavuttaa olennaiset pysäköintitiedot.

Mitä tavoitteita Finnparkilla on kehitystyön suhteen?
Tavoitteena on pysäköinnin sujuvuuden parantaminen. Talvi tuo mukanaan haasteita, kun rekisterikilvet saattavat jäädä lumen peittoon. Tekniikan osalta voimme vaikuttaa asiaan kehittyneillä kameroilla. Viestinnän avulla voimme taas lisätä ohjeistusta.

Mikä on parasta Tampereen seudulla?
Olen Tampereelta kotoisin ja asun Pispalassa. Tampereella parasta on Tahmelan ranta ja harju. Olen myös hurahtanut frisbeegolfiin. Työporukan kanssa kiertelemme ympäri Tampereen seutua. Sitten on vielä Tampereen kehitys. Se on aika siistiä.

Joulupukin pajasta tuliterä kilpa-auto

Sarviksen tehtaalla syntyi tiuhaan tahtiin tuliteriä kilpa-autoja pienille kuljettajille marraskuussa 1951. Vuonna 1921 perustettu Sarvis Oy oli ensimmäinen muovituotteita valmistanut yritys Suomessa Tampereen Hatanpäällä. Ruiskuvalutekniikan myötä yrityksen tuotevalikoimaan tulivat myös muovilelut.

1970-luvulla tuontilelut vähitellen syrjäyttivät kotimaiset muovilelut kaupoista. Sarvis fuusioitui Aaltosen Kenkätehdas Oy:n kanssa vuonna 1976. Oy Hackman Ab hankki Sarviksen osake-enemmistön vuonna 1988 ja Tampereen tehtaan toiminta päättyi 1990-luvun alussa.

Lähde: Vapriikin kuva-arkisto, Leikkiautojen valmistusta Sarviksella Hatanpäällä. Kuva: Ensio Kauppila.

Tähän en koskaan väsy
Lapinniemi, Tampere, 29.9. klo 17.55